

To: (10)(2e) <(10)(2e)@rivm.nl>
Cc: (10)(2e) <(10)(2e)@rivm.nl>
From: (10)(2e)
Sent: Thur 8/6/2020 11:28:46 AM
Subject: RE: Duiding onderzoek luchtverontreiniging en COVID-19
Received: Thur 8/6/2020 11:28:47 AM

buiten verzoek

(10)(2e)

From: (10)(2e) <(10)(2e)@rivm.nl>
Sent: donderdag 6 augustus 2020 12:45
To: (10)(2e) <(10)(2e)@rivm.nl>
Cc: (10)(2e) <(10)(2e)@rivm.nl>
Subject: RE: Duiding onderzoek luchtverontreiniging en COVID-19

Hoi (10)(2e)

Dankjewel. (11)(1) En ik heb ook nog wat aanvullingen gedaan die ik eerder heb ontvangen van (10)(2e) in bijgevoegd document staan alleen die aanpassingen nog in track changes (ten opzichte van jullie stuk). Zou je nog even een blik daarop willen werpen? (11)(1)

(11)(1)

Groet (10)(2e)

From: (10)(2e) <(10)(2e)@rivm.nl>
Sent: donderdag 6 augustus 2020 11:38
To: (10)(2e) <(10)(2e)@rivm.nl>; (10)(2e) <(10)(2e)@rivm.nl>
Subject: RE: Duiding onderzoek luchtverontreiniging en COVID-19

Hi (10)(2e)

Ik heb de reactie van (10)(2e) op de duiding van deze studies bekeken en vindt het zo ook prima. (10)(2e) heeft nog een reactie gegeven zoals je gezien hebt en prima om die nog op te nemen. (11)(1)

(11)(1) Hierbij de laatste versie met opname commentaar van (10)(2e)

Gr,
(10)(2e)

From: (10)(2e) <(10)(2e)@rivm.nl>
Sent: dinsdag 4 augustus 2020 17:08
To: (10)(2e) <(10)(2e)@rivm.nl>
Cc: (10)(2e) <(10)(2e)@rivm.nl>
Subject: RE: Duiding onderzoek luchtverontreiniging en COVID-19

Hallo (10)(2e)

Zojuist jouw vragen nog even meegenomen in mijn overleg met (10)(2e) Zoals je misschien hebt kunnen halen uit mijn mail heb ik nog geen gelegenheid gehad om af te stemmen en vanwege vakantieperiode weet ik ook niet of daar nog op gereageerd kan worden door de verschillende collega's die ik meegenomen had. Neemt niet weg dat je dit stuk kunt gebruiken voor een check door de platformdeelnemers. De tekst kan via het platform ontsloten

worden en kan in de tussentijd gebruikt worden voor vragen. We kunnen het ook gebruiken voor communicatie richting de ministeries, maar gaan het niet actief op RIVM website zetten of zo.

Zoals gezegd komt veel tekst vanaf het EMV platform en staat mogelijk ook in het artikel dat ik later doorstuurde over verschillende studies. Fijn als in ieder geval verwijzingen hiernaar worden opgenomen en wellicht is nog te checken of er wat uit dit document gehaald kan worden. ^{(10)(2e)} neemt het tijdens mijn verlof over en fijn als je het met haar kunt afstemmen. Om de discussie mee te krijgen vind ik het wel fijn om in de cc opgenomen te worden.

Vriendelijke groeten,
(10)(2e)

From: (10)(2e) <(10)(2e)@rivm.nl>

Sent: dinsdag 4 augustus 2020 15:47

To: (10)(2e) <(10)(2e)@rivm.nl>

Subject: RE: Duiding onderzoek luchtverontreiniging en COVID-19

Dankjewel (10)(2e)

Nog even voor mijn informatie. Waar willen jullie dit stuk nog meer publiceren/voor gebruiken? Ook richting communicatie met het ministerie? Of komt het ergens op de website?

Fijne vakantie alvast!

Groet (10)(2e)

From: (10)(2e) <(10)(2e)@rivm.nl>

Sent: dinsdag 4 augustus 2020 08:43

To: (10)(2e) <(10)(2e)@rivm.nl>; (10)(2e) <(10)(2e)@rivm.nl>; (10)(2e) <(10)(2e)@rivm.nl>; (10)(2e) <(10)(2e)@rivm.nl>; (10)(2e) <(10)(2e)@rivm.nl>; (10)(2e) <(10)(2e)@rivm.nl>; (10)(2e) <(10)(2e)@rivm.nl>; (10)(2e) <(10)(2e)@rivm.nl>; (10)(2e) <(10)(2e)@rivm.nl>; (10)(2e) <(10)(2e)@rivm.nl>

Cc: (10)(2e) <(10)(2e)@rivm.nl>

Subject: RE: Duiding onderzoek luchtverontreiniging en COVID-19

Van (10)(2e) (kennisplatform EMV) heb ik ook een paper 'Kennisbericht Wetenschappelijke onderzoeksmethoden' (2010, kleine aanpassing 2014) ontvangen. Daarin staan de verschillende methoden voor epidemiologisch en experimenteel onderzoek, statistische analyse en integratie van onderzoek beschreven voor een breder publiek. Ik heb niet meer de gelegenheid om hiernaar te kijken of en wat we over zouden kunnen nemen. Wel belangrijk om te verwijzen bij gebruik er van en dit betekent ook dat bij een groot deel van mijn aanvullingen in het stuk van (10)(2e) er nog verwezen moet worden naar het platform.

Vriendelijke groeten,
(10)(2e)

From: (10)(2e)

Sent: dinsdag 4 augustus 2020 08:27

To: (10)(2e) <(10)(2e)@rivm.nl>; (10)(2e) <(10)(2e)@rivm.nl>; (10)(2e) <(10)(2e)@rivm.nl>; (10)(2e) <(10)(2e)@rivm.nl>; (10)(2e) <(10)(2e)@rivm.nl>; (10)(2e) <(10)(2e)@rivm.nl>; (10)(2e) <(10)(2e)@rivm.nl>; (10)(2e) <(10)(2e)@rivm.nl>; (10)(2e) <(10)(2e)@rivm.nl>; (10)(2e) <(10)(2e)@rivm.nl>

Cc: (10)(2e) <(10)(2e)@rivm.nl>

Subject: Duiding onderzoek luchtverontreiniging en COVID-19

Beste allen,

Zoals 20 juli met een aantal van jullie besproken is, zouden we een algemeen stuk schrijven om het onderzoek op het gebied van luchtverontreiniging en COVID-19 te duiden. Hoe kijken wij als RIVM er tegenaan zonder dat we op alle artikelen afzonderlijk reageren. Dit stuk zou ik eerst met (10)(2e) afstemmen en als hij er niet uitkwam zou hij het aan (10)(2e) vragen. Helaas ben ik er niet aan toegekomen om het stuk voor de (10)(2e) af te ronden en met hem te bespreken en gezien het feit dat (10)(2e) stuur ik het naar de hele groep. Fijn als jullie het stuk kunnen doorlezen en kunnen wijzigen/aanvullen daar waar nodig. Zo is duiding van het specifieke Cole artikel mede in het licht van de studie van (10)(2e) wat geopperd werd tijdens ons overleg, niet opgenomen. Graag een reactie naar iedereen en in ieder geval naar mij en (10)(2e) ik hoop dat (10)(2e) in de gelegenheid is tijdens mijn verlof het verder af te ronden en excuses voor de vertraging.

Het stuk zou niet alleen dienen om als RIVM onze reactie te geven op artikelen die verschijnen, maar ook als reactie vanuit het RIVM voor het kennisplatform veehouderij en humane gezondheid, omdat die door de GGD gevraagd zijn om een reactie op het Cole artikel. (10)(2e) (in de cc) had vanuit het kennisplatform een voorstel gemaakt, waar door (10)(2e) deels op basis van de beantwoording van kamervragen is aangevuld. Dit stuk heb ik genomen en daarnaast zoals (10)(2e) had voorgesteld algemene tekst over 'wetenschappelijke onderzoeksmethoden' en 'wetenschappelijke waarde van publicaties' zoals die eerder beschreven zijn door het platform EMV (<https://www.kennisplatform.nl/algemene-vragen/>). De wijzigingen zijn te zien in het stuk met track changes en voor het gemak ook een schone versie bijgevoegd.

Vriendelijke groeten,

(10)(2e)

(10)(2e)

RIVM, Centrum DMG

(10)(2e)

(10)(2e)

(10)(2e)